

van wie de uitlevering wordt gevraagd, de persoon bij wie beslag werd gelegd, en desgevallend andere derden die enig belang ter zake kunnen hebben. Tegen de bevelen der Raadkamer inzake bestemming der in beslag genomen goederen kan hoger beroep worden aangetekend door het openbaar ministerie, door de vreemdeling en door de andere gebeurlijke belanghebbende partij (I.VERSTRAETE, R.W., 1967-68, p. 1277, nr. 176-177).

In de rechtspraak en de rechtsleer zijn mij geen precedentes bekend waarbij uitdrukkelijk aan de buitenlandse verdachte wordt toegelaten om tussen te komen in de procedure betreffende de uitlevering van stukken voor de Raadkamer en de Kamer van Inbeschuldigingstelling. In die zin is het arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling een precedent. Op basis van dit arrest zou een buitenlandse verdachte bijgevolg reeds kunnen tussenkomen bij de bewijsgaring lastens hem in België in het kader van rogatoire opdrachten waarbij wordt verzocht om de uitlevering van in beslag genomen stukken. Bovendien zal hij in deze fase van het in principe geheime strafonderzoek inzake kunnen nemen van de stukken waarvan de uitlevering wordt gevraagd.

In de praktijk zal de buitenlandse verdachte normalerwijze niet worden opgeroepen voor de zitting van de Raadkamer of de Kamer van inbeschuldigingstelling waarbij wordt beslist over de uitlevering van de in beslag genomen stukken. Zo hij evenwel op een andere manier en tijdig weet krijgt van deze zitting, zal hij op basis van dit arrest kunnen tussenkomen in de uitleveringsprocedure.

KRISTOF LAMMENS*

* Advocaat Dauginet & co - Advocaten

BETEUGELING VAN DE ERNSTIGE SCHENDINGEN VAN HET INTERNATIONAAL HUMANITAIR RECHT

Is verschenen de (voorlopig?) laatste metamorfose van deze wetgeving:

- *de Wet van 22 mei 2006 tot wijziging van sommige bepalingen van de wet van 17 april 1878 houdende de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering, alsmede van een bepaling van de wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht (B.S. 7 juli 2007; stuk51-2305/001).*

De Wet van 5 augustus 2003 (B.S. 7 augustus 2003) had de strafrechtelijke immuniteit naar internationaal recht van staatshoofden, regeringsleiders en limitatief opgesomde internationale ambtenaren hersteld (art.13). Ze leek hierdoor een einde te stellen aan de polemiek c.q. rechtsonzekerheid ontstaan onder vigeur van de vroegere wetgeving. De vervolging van de vermoedelijke daders van bedoelde internationale misdaden voor de Belgische rechtbanken scheen geen risico meer te moeten opleveren voor de Belgische buitenlandse betrekkingen, te meer daar ook de uitwerking van een burgerlijke partijstelling, gekoppeld aan de universaliteit van de strafvervolgingen, drastisch aan banden was gelegd. De vraag rees zelfs of de wet nog beantwoordde aan de verplichtingen, qua universele rechtsmacht, die de vier Conventies van Genève (1949) en het Eerste Aanvullend Protocol (1977) aan de Verdragspartijen opleggen.

Ook deze laatste versie kwam evenwel onder vuur te staan. Strikt juridische argumenten namen de plaats in van de vroegere, deels politieke, bezwaren. Zij werden geformuleerd door het Arbitragehof in de arresten 62/2005 d.d. 23 maart 2005 (B.S. 8 april 2005) en 68/2005 d.d. 13 april 2005 (B.S. 9 mei 2005). Eerstgenoemd arrest vernietigt art. 10, 1° bis, tweede lid en art. 12 bis, tweede lid van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering, zoals gewijzigd respectievelijk door de art. 16, 2° en 18, 4° van de Wet van 5 augustus 2003: het ontbreken van controle door een onafhankelijke en onpartijdige rechter op de beslissing van de federale procureur om de

zaak te seponeren schendt de art. 10 en 11 van de Grondwet. In het tweede arrest beantwoordt het Arbitragehof prejudiciële vragen van het Hof van cassatie over art. 29, §3, tweede lid van de Wet van 5 augustus 2003 en over art. 10, 1° bis van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering. Het stelt vast dat inzonderheid eerstgenoemde (overgangs)bepaling de art. 10, 11 en 191 van de Grondwet schendt door de in België erkende vluchteling uit te sluiten als potentiële klager, hoewel art. 16, tweede lid van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen (m.i.v. het Aanvullend Protocol) hem, wat de rechtsgang betreft, dezelfde behandeling garandeert als aan de onderdanen van een Verdragspartij.

De wijzigingen die de wet van 22 mei 2006 doorvoert geven aan beide arresten gevolg:

- de controle over de beslissing tot sepot van de federale procureur wordt in drie welbepaalde gevallen - kennelijke ongegrondheid van de klacht, ontstentenis van kwalificatie der feiten op grond van Boek 2, Titel I bis SWB, onontvankelijkheid van de strafvordering - uitgeoefend door de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van beroep te Brussel. De zitting van de K.I. verloopt niet openbaar o.m. om de veiligheid van Belgische onderdanen in het buitenland niet in het gedrang te brengen. De federale procureur wordt, bij uitsluiting van de klager(s) van wie de identificatie soms moeilijk kan zijn, gehoord. Alleen hij heeft het recht cassatieberoep in te stellen tegen het arrest van de K.I. en dit binnen de 15 dagen te rekenen vanaf de uitspraak ervan (art. 2, 3° en art. 3). Tijdens de debatten in de Senaatscommissie voor justitie verdedigde de minister van justitie deze oplossing door erop te wijzen dat alleen het federaal parket partij is tijdens de procedure die er in de eerste plaats toe strekt de ontvankelijkheid van de klacht vast te stellen; de klagers, ook geïnteresseerden (?) genoemd, hebben, volgens haar, in dit voorafgaand procedureel stadium nog geen *locus standi* als volwaardige burgerlijke partijen. Menig senator twijfelde aan de conformiteit van deze interpretatie met de recente rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens over art. 6 E.V.R.M. en sloot een

nieuw verhaal voor het Arbitragehof niet a priori uit. Verder preciseerde de minister dat cassatieberoep mogelijk blijft zelfs indien het arrest van de K.I. overeenstemt met de verdringen van de federale procureur; het federaal parket krijgt hierdoor de mogelijkheid de interpretatie van de K.I. - b.v. van het begrip internationale immuniteit - door het Hof van Cassatie te laten toetsen (stuk 3-1666/2).

- de in België erkende vluchtelingen worden met de Belgische onderdanen geassimileerd wat de invulling van het passief personaliteitsbeginsel betreft, zoals verwoord in art. 10, 1° bis van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering (art. 2, 1°).

De wet is in werking getreden op 31 maart 2006.

FRANÇOISE THOMAS

CRIMINOLOGIE EN METHODOLOGIE

HAALBAARHEIDSTUDIE: HET BEKIJKEN VAN DE MOGELIJKHEDEN VOOR HET MONITOREN VAN DE EFFECTIVITEIT VAN ALTERNATIEVE SANCTIES BIJ TWEE ANTWERPSE PROJECTEN VOOR 'HARDE KERNJONGEREN': ADAM EN U-TURN¹

1. Inleiding

In het kader van het onderzoek 'monitoring van de effectiviteit van alternatieve sancties' werd de mogelijkheid bekeken voor het opzetten van een 'recidivemonitor', naar Nederlands model.² Tevens werd gevraagd twee Antwerpse diensten, met name de Antwerpse dienst Alternatieve Maatregelen (ADAM) en U-Turn te evalueren. ADAM is ontstaan, in 2000, specifiek voor het

¹ Dit artikel is het resultaat van een onderzoek gevoerd voor de Lokale Politie Antwerpen. Promotoren van het onderzoek waren PONSAERS, P. en CHRISTIAENS, J. Onderzoekers waren CAMMAERT, F., VAN ALBERT, K. en WINKELMANS, L.

² WARTNA, B.S.J., BLOM, M., *De WODC-Recidivemonitor*, WODC, Ministerie van Justitie, 2003, 78p; WARTNA, B., Recidive onderzoek in Nederland, Tijdschrift voor Criminologie, 1999, p.42;